

SPRAWOZDANIE

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy

z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także pozostałej działalności Centrum dotyczącej osób niepełnosprawnych za okres od **1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku**

Bydgoszcz, marzec 2025

I Podstawy prawne oraz przeznaczenie środków PFRON

Zgodnie z art. 35a ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy w 2024 r. realizowało zadania w zakresie rehabilitacji społecznej.

Plan finansowy na 2024 r. określający zadania zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które finansowane były z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ustalony został na podstawie:

- Uchwały Nr 416/XLV/23 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, które finansowane były z zaliczek z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2024. Tym samym zaliczkowe uruchomienie środków umożliwiło bieżące rozpatrywanie wniosków, a ponadto usprawniło organizacyjnie pracę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.
- Uchwały Nr 451/XLIX/24 Rada Powiatu Bydgoskiego z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które finansowane były z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2024 z uwzględnieniem wcześniejszej uchwały z 2023 r. o zaliczkowym uruchomieniu środków.
- Uchwały Nr 51/V/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 23.10.2024 r. zmieniającej Uchwałę Nr 451/XLIX/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które finansowane były z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2024. Zmiana uchwały podyktowana była zwrotem środków finansowych z zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 44b ust. 2 pkt 4 ustawy Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych każdorazowo opiniowała projekty uchwał przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obsługuje System Obsługi Wsparcia. Podstawą działania systemu jest porozumienie nr SOW/12/2018 zawarte między Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Bydgoskim w ramach realizowanego projektu „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020, Oś Priorytetowa 2 „E-administracja i otwarty rząd” Działanie 2.1 „Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych”.

System SOW umożliwia osobom niepełnosprawnym i podmiotom działającym na ich rzecz proces aplikowania o środki PFRON będące w gestii jednostek samorządowych bezpośrednio za pomocą systemu informatycznego. Pozwolił na weryfikację wniosków osób indywidualnych i instytucji na etapie przyznawania dofinansowań, jak również na badanie skuteczności wydatkowania środków PFRON.

System SOW zapewnia:

- uzyskanie informacji,
- wypełnienie wniosku,
- podpisanie i złożenie wniosku,
- dokonanie ewentualnych wyjaśnień i uzupełnień,
- zapoznanie się ze wzorem umowy,
- rozliczenie dofinansowania.

Dostęp do Systemu jest nieodpłatny. Podstawowym i jedynym wymaganiem w celu spełnienia warunku zapewnienia ogólnokrajowego zasięgu był dostęp do sieci internetowej. Pełne korzystanie z Systemu wymagało posiadania narzędzia autoryzacji – uwierzytelnienia przez profil zaufany na platformie ePUAP lub przy pomocy kwalifikowalnego podpisu elektronicznego.

W 2024 roku PCPR w ramach otwartych naborów poprzez system obsługi wsparcia SOW realizowało wszystkie zadania związane z rehabilitacją społeczną oraz programy celowe tj. „Aktywny samorząd”, „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!”.

W roku sprawozdawczym do systemu SOW pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy wprowadzili łącznie 992 wnioski złożone w wersji papierowej co stanowiło ponad 73% wszystkich wniosków złożonych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.

Tabela 1. Podział i wykorzystanie środków PFRON

Lp.	Zadania	Zaliczkowe uruchomienie środków PFRON w 2024 r. Uchwała Nr 416/XLV/23 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 20.12.2023 r.	Plan na 2024 r. Uchwała Nr 451/XLIX/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 27.03.2024 r.	Plan po zmianie Uchwała Nr 51/V/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 23.10.2024 r.	Kwota wykorzystana	Wykorzystanie w %	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania
	REHABILITACJA ZAWODOWA	0,00	335.000,00	100.000,00	100.000,00	100%	4	2
1.	Jednorazowa pomoc na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej - art. 12a	0,00	200.000,00	100.000,00	100.000,00	100%	3	2
2.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy - art. 26e	0,00	135.000,00	0,00	0,00	0,00	1	0
	REHABILITACJA SPOŁECZNA	600.000,00	1.654.220,00	1.889.220,00	1.849.252,85	98%	1155	753
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a	0,00	380.000,00	380.000,00	376.153,00	99%	271	144
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c	450.000,00	919.220,00	1.154.220,00	1.120.031,45	97%	741	440

Lp.	Zadania	Zaliczkowe uruchomienie środków PFRON w 2024 r. Uchwała Nr 416/XLV/23 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 20.12.2023 r.	Plan na 2024 r. Uchwała Nr 451/XLIX/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 27.03.2024 r.	Plan po zmianie Uchwała Nr 51/V/24 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 23.10.2024 r.	Kwota wykorzystana	Wykorzystanie w %	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania
3.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d	150.000,00	350.000,00	350.000,00	348.068,40	99%	142	95
4.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b	0,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100%	1	20
5.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej - art. 35a ust. 1 pkt 8	314.820,00	1.853.280,00	1.853.280,00	1.818.280,81	98%	1	54
RAZEM		914.820,00	3.842.500,00	3.842.500,00	3.767.533,66	98%	1159	755

II Rehabilitacja społeczna

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączoną z elementami wypoczynku. Celem uczestnictwa w turnusie była ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także poprzez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych mogą korzystać wszystkie osoby niepełnosprawne, które posiadają ważne orzeczenie:

- o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub,
- o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy ustalone na podstawie odrębnych przepisów lub,
- o niepełnosprawności, wydane przed ukończeniem 16 roku życia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych wysokość dofinansowania wynosi:

- 30% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16-24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności;
- 27% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 25% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla opiekuna osoby niepełnosprawnej;
- 20% przeciętnego wynagrodzenia – dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON jest złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni

od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

	7.540,36 zł – przeciętne wynagrodzenie IV kw. 2023 r.	8.147,38 zł – przeciętne wynagrodzenie I kw. 2024 r.	8.038,41 zł - przeciętne wynagrodzenie II kw. 2024 r.	8.161,62 zł - przeciętne wynagrodzenie III kw. 2024 r.
Znaczny (30%)	2.262 zł	2.444 zł	2.412 zł	2.448 zł
Umiarkowany (27%)	2.036 zł	2.200 zł	2.170 zł	2.206 zł
Lekki (25%)	1.885 zł	2.037 zł	2.010 zł	2.040 zł
Dzieci do 16 roku życia lub od 16 do 24 uczące się nie pracujące (30%)	2.262 zł	2.444 zł	2.412 zł	2.448 zł
Opiekun (20%)	1.508 zł	1.629 zł	1.608 zł	1.632 zł
Pracownik ZPCH (20%)	1.508 zł	1.629 zł	1.608 zł	1.632 zł

Tabela 2. Wysokość dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym obliczona według „przeciętnego wynagrodzenia” na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazuje osobie niepełnosprawnej druk: „Informacji o wyborze turnusu rehabilitacyjnego”.

Osoba niepełnosprawna po dokonaniu wyboru ośrodka i ustaleniu z organizatorem turnusu konkretnego terminu i miejsca, w którym będzie odbywał się turnus rehabilitacyjny przekazuje do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wypełniony druk „Informacji o wyborze turnusu rehabilitacyjnego” w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia o przyznaniu dofinansowania, nie później jednak niż na 21 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu rehabilitacyjnego.

Zarówno ośrodek, jak i organizator turnusu mają obowiązek posiadać wpis do rejestru ośrodków i organizatorów, prowadzonego przez wojewodę, obejmujący okres trwania turnusu wybranego przez osobę niepełnosprawną.

Centralna baza danych ośrodków i organizatorów turnusów rehabilitacyjnych, prowadzona jest przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w formie elektronicznej udostępniona jest na stronie internetowej www.empatia.mpips.gov.pl.

Przy wyborze ośrodka, w którym odbędzie się turnus oraz organizatora turnusu kluczowe znaczenie mają ich uprawnienia do przyjmowania osób niepełnosprawnych z określonymi w orzeczeniu lub we wniosku lekarskim dysfunkcjami lub schorzeniami.

Warunkiem przekazania dofinansowania jest otrzymanie przez PCPR „Oświadczenia organizatora turnusu rehabilitacyjnego” zawierającego potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie.

Organizator zobowiązany jest do przekazania PCPR oświadczenia nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu. Przyznana kwota dofinansowania zostaje wypłacona na konto organizatora w terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia organizatora, jednak nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu.

TURNUSY REHABILITACYJNE	LICZBA	KWOTA DOFINANSOWANIA
Złożone wnioski w tym:	271	x
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	144	377.557,00
Wnioski rozpatrzone negatywnie	109	x
Wnioski wycofane	15	x
Wypłacone dofinansowanie (liczba osób) w tym:	144	376.153,00
Dzieci do lat 16	26	58.187,00
Osoby ze stopniem znacznym	28	60.012,00
Osoby ze stopniem umiarkowany	60	122.050,00
Osoby ze stopniem lekkim	34	63.474,00
Opiekunowie	54	81.252,00

Tabela 3. Środki finansowe przeznaczone i wykorzystane w 2024 r., na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

W roku sprawozdawczym przyjęto zasadę, zgodnie z §6 ust. 3 Rozporządzenia MPiPS z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych, iż dofinansowanie było przyznawane tej samej dorosłej osobie niepełnosprawnej, bez względu na stopień niepełnosprawności pod warunkiem, że nie korzystała ona z dofinansowania w roku 2023.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

a) Sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych wykorzystujących ćwiczenia fizyczne, mające na celu przywrócenie osobie niepełnosprawnej pełnej lub maksymalnej sprawności fizycznej, zdolności do pracy i czynnego udziału w życiu społecznym.

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON było złożenie wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informowało wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

Dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego otrzymały osoby niepełnosprawne, u których zachodziła potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu danego sprzętu, a także gdy przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekraczał kwoty 50% przeciętnego wynagrodzenia na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

	ZŁOŻONE WNIOSKI		PRYZNANE DOFINANSOWANIE		WYPŁACONE DOFINANSOWANIE	
	LICZBA	KWOTA	LICZBA	KWOTA	LICZBA A	KWOTA
Dzieci	9	36.178,28	4	14.306,40	4	14.306,40
Kobiety	12	36.245,39	4	4.179,12	4	4.179,12
Mężczyźni	7	13.652,75	4	4.911,99	4	4.911,99
Suma	28	86.076,45	12	23.397,51	12	23.397,51

Tabela 4. Dofinansowanie ze środków PFRON do kosztów nabycia sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogły ubiegać się jeden raz w roku - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem

złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Zgodnie z zapisem §12 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wnioski o dofinansowanie ze środków Funduszu składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań.

W okresie sprawozdawczym PCPR zrealizował jeden wniosek o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 4.000,00 zł do zakupu bieżni. Przyznana pomoc publiczna zgodnie z §11 ust. 7 Rozporządzenia MPiPS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określania rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych była pomocą de minimis.

W ustawowym terminie tj. do 30 listopada 2024 roku wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Wnioski będą rozpatrzone w ramach środków przyznanych na realizację zadania w 2025 r.

b) Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zgodnie z definicją przedmioty ortopedyczne to sprzęty niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi m.in.: protezy, kule, wózki inwalidzkie) natomiast środki pomocnicze to takie przedmioty, które z założenia mają ułatwić w znacznym stopniu funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi m.in.: obuwie ortopedyczne, gorsety, cewniki, pieluchomajtki).

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON jest złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni. Nieusunięcie ich w wyznaczonym terminie spowodowało pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku złożonego wraz z dokumentami tj. kopią zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wraz z ofertą określającą cenę nabycia z wyodrębnioną kwotą opłacaną w ramach ubezpieczenia

zdrowotnego i kwotą udziału własnego oraz termin realizacji zlecenia od momentu przyjęcia go do realizacji; PCPR wystawia zaświadczenie o wysokości przyznanego dofinansowania zawierające:

- a) termin dostarczenia przez wnioskodawcę faktury określającej cenę nabycia z wyodrębnioną kwotą opłacaną w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz kwotą udziału własnego lub inny dokument potwierdzający zakup, wraz z potwierdzoną za zgodność, przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie, kopią zrealizowanego zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
- b) zobowiązanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie do przekazania dofinansowania na konto świadczeniodawcy realizującego zlecenie w ciągu 10 dni od dnia otrzymania dokumentów.

	ZŁOŻONE WNIOSKI		PRYZNANE DOFINANSOWANIE		WYPŁACONE DOFINANSOWANIE	
	LICZBA	KWOTA	LICZBA	KWOTA	LICZBA	KWOTA
Dzieci	85	292.635,60	70	188.476,28	70	188.476,28
Kobiety	363	836.736,98	303	388.637,52	303	388.637,52
Mężczyźni	262	1.023.024,29	214	515.520,14	214	515.520,14
Suma	710	2.152.396,87	587	1.092.633,94	587	1.092.633,94

Tabela 5. Dofinansowanie ze środków PFRON do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w podziale na kobiety, mężczyzn i dzieci.

Z analizy złożonych wniosków wynika, iż osoby z niepełnosprawnością najczęściej ubiegały się o dofinansowanie do pieluchomajtek i cewników (277 wniosków), aparatów słuchowych (226 wniosków), wózków inwalidzkich (60 wniosków), ortez i protez (35 wniosków) oraz sensorów i zbiorników na insulinę (33 wnioski).

Mając na uwadze duże zainteresowanie osób niepełnosprawnych dofinansowaniem do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, aby zaspokoić potrzeby jak największej ilości osób zgodnie z §13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyjęto zasadę, że w 2024 r. dofinansowanie będzie wynosiło 100% refundacji NFZ.

3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się

a) Bariery architektoniczne

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym, natomiast likwidacja barier architektonicznych ma na celu umożliwienie osobie niepełnosprawnej swobodne poruszanie się w budynku i w jego najbliższej okolicy.

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON było złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

BARIERY ARCHITEKTONICZNE	LICZBA	KWOTA
Złożone wnioski	29	387.745,27
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	18	131.740,00
Rezygnacje/zgon	4	42.547,00
Wnioski rozpatrzone negatywnie	7	64.857,76

Tabela 6. Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych.

Najczęściej realizowanym zadaniem w ramach przyznanego dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych było przystosowanie miejsca kąpielowego do potrzeb wynikających z niepełnosprawności wnioskodawców. Na 18 pozytywnie rozpatrzonych wniosków na kwotę 128.540,62 zł, 15 wniosków dotyczyło likwidacji barier architektonicznych w łazience na kwotę 96.540,62 zł.

b) Bariery w komunikowaniu się

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się, przekazywanie informacji lub pozyskiwanie informacji. Likwidacja tych barier ma na celu umożliwienie osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się, pozyskiwanie lub przekazywanie informacji.

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON było złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się nie przysługiwało osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia wysokość dofinansowania likwidacji barier w komunikowaniu się wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

BARIERY W KOMUNIKOWANIU SIĘ	LICZBA	KWOTA
Złożone wnioski	47	180.254,74
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	31	91.623,00
Wnioski rozpatrzone negatywnie	14	58.438,70
Wnioski wycofane – rezygnacje	2	9.500,00

Tabela 7. Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się.

W ramach wniosków dotyczących likwidacji barier w komunikowaniu się na 31 pozytywnie rozpatrzonych wniosków, aż 19 wniosków na kwotę 55.571,56 zł dotyczyło zakupu przenośnego sprzętu komputerowego w postaci laptopa. W ramach zadania przyznano również dofinansowanie m.in. do tabletów, specjalistycznego oprogramowania Mówik oraz do komputerów stacjonarnych.

c) Bariery techniczne

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Ich likwidacja polega na inwestycjach w sprzęt techniczny pozwalający osobie niepełnosprawnej na samodzielne funkcjonowanie w życiu codziennym oraz pełnienie ról społecznych.

Warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków PFRON było złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych nie przysługiwało osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.

Zgodnie z zapisem §13 ust. 4 rozporządzenia MPiPS w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON wysokość dofinansowania likwidacji barier technicznych wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

BARIERY TECHNICZNE	LICZBA	KWOTA
Złożone wnioski	66	302.219,55
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	46	128.630,00
Rezygnacje	3	22.569,00
Wnioski rozpatrzone negatywnie	17	119.755,45

Tabela 8. Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie do likwidacji barier technicznych.

W ramach likwidacji barier technicznych rozpatrzone pozytywnie najwięcej wniosków (32 wnioski na kwotę 79.780,00 zł) na zakup specjalistycznych łóżek rehabilitacyjnych. Ponadto w ramach zadania przyznano również dofinansowanie m.in. do zakupu krzesła prysznicowego, podnośnika transportowego, schodołazu.

4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie

posiadające osobowości prawnej, które prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku. Udokumentowały zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentowały posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Warunkiem uzyskania dofinansowania było złożenie pisemnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy w terminie 10 dni od dnia złożenia wniosku informuje wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, które powinny zostać usunięte w terminie 30 dni.

W związku z realizacją dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującymi przepisami wnioski składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań.

W roku sprawozdawczym zweryfikowano pozytywnie jeden wniosek, tym samym przyznano dofinansowanie.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	KWOTA
Wnioski złożone	1	5.000,00
Wnioski rozpatrzone pozytywnie	1	5.000,00
Zawarte umowy	1	5.000,00
Wyłacone dofinansowanie	1	5.000,00

Tabela 9. Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

5. Dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej

Zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie Powiatu Bydgoskiego funkcjonują dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej w Solcu Kujawskim dla którego jednostką prowadzącą jest Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim przeznaczony dla 30 uczestników.

2. Warsztat Terapii Zajęciowej w Białych Błotach dla którego jednostką prowadzącą jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach przeznaczony dla 25 uczestników.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zgodnie z § 20 ust. 3 rozporządzenia MGPIPS z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, po otrzymaniu od jednostek prowadzących WTZ kwartalnych informacji o wydatkowaniu środków PFRON, sporządzonych w formie zestawienia planowanych i wydatkowanych środków w ramach poszczególnych pozycji preliminarza kosztów wraz z opisem wydatków, przekazywało środki finansowe na dany kwartał jednostkom prowadzącym warsztaty na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu nie później niż do 25 dnia miesiąca rozpoczynającego ten kwartał.

NAZWA WTZ	PLAN NA 2024 R.	ŚRODKI WYKORZYSTANE	PFRON	POWIAT BYDGOSKI
Warsztat Terapii Zajęciowej w Białych Błotach	936.000,00	923.360,14	830.988,01	92.372,13
Warsztat Terapii Zajęciowej w Solcu Kujawskim	1.123.200,00	1.096.992,00	987.292,80	109.699,20
Suma	2.059.200,00	2.020.352,14	1.818.280,81	202.071,33

Tabela 10. Wykorzystanie środków na funkcjonowanie warsztatów.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zostały złożone przez jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej plany finansowe warsztatów w terminie określonym przez ustawodawcę.

Na podstawie art. 10b ust. 6a ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 r. przeprowadziło kontrolę warsztatów w zakresie:

- prawidłowości kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu;
- ważności posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
- prawidłowości prowadzonej dokumentacji dotyczącej uczestników, działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej oraz współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników;
- prawidłowości w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
- zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym;

- zgodności organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
- prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji;
- prawidłowości wykorzystania środków Funduszu.

Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej została oceniona pozytywnie z uchybieniami co skutkowało sformułowaniem stosownych zaleceń pokontrolnych.

W wyniku kontroli zostały sporządzone zalecenia pokontrolne.

W przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Białych Błotach zalecenia dotyczyły:

- Zintensyfikowania działań zmierzających do aktywnego wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej uczestników Warsztatu.
- Przeanalizowania rodzajów pracowni w odniesieniu do charakteru prowadzonej terapii zajęciowej i obecnego zapotrzebowania na określone kwalifikacje na rynku pracy pod kątem prowadzonej dotychczas rehabilitacji zawodowej.
- Poddania analizie Indywidualne Programy Rehabilitacji i Terapii pod kątem zwiększenia zainteresowania uczestników prowadzoną przez Warsztat terapią zajęciową ze względu na niską frekwencję uczestników pod kątem celu Warsztatu polegającego w szczególności na wspomaganie rehabilitacji zawodowej poprzez pozyskanie lub przywrócenie umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Natomiast w przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Solcu Kujawskim jako zalecenia wskazano przestrzeganie zasady opisywania dokumentów księgowych według określonych wzorców i reguł.

Zgodnie z § 22 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej jednostki prowadzące warsztaty w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o wynikach kontroli powiadomiły na piśmie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

III Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Na podstawie zawartego porozumienia z dnia 29 grudnia 2023 r. Powiat Bydgoski powierzył Miastu Bydgoszcz w 2024 roku prowadzenie zadań publicznych w zakresie orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, wydawania kart parkingowych i

legitymacji osób niepełnosprawnych. Tym samym Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mający siedzibę przy ul. Toruńskiej 272 w Bydgoszczy realizował wskazane powyżej zadania na rzecz mieszkańców powiatu bydgoskiego.

Raz w miesiącu na podstawie otrzymanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności sprawozdań z faktycznie wykonanego zadania przekazywano środki finansowe za wydane mieszkańcom powiatu bydgoskiego orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz karty parkingowe i legitymacje dla osób niepełnosprawnych.

1. Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności

Koszt rozpatrzenia jednego wniosku w zakresie orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności w roku 2024 wynosił 273 zł.

RODZAJ ORZECZEŃ	LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	KOSZT WYDANYCH ORZECZEŃ
Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2613	713.349,00
Orzeczenia o niepełnosprawności	525	143.325,00
Ogółem	3138	856.674,00

Tabela 11. Liczba i koszt wydanych orzeczeń w 2024 roku.

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA	
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	x	2508
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	x	72
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	x	33
4.	Ogółem wydane orzeczenia w tym:	x	2613
5.	1. Wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	Znaczny	24 X
		Umiarkowany	15 x
		Lekki	1 x
		Razem	40 x
	2. Wydane orzeczenie na podstawie art. 5a ustawy	Liczba	4 x

Tabela 12. Wydane orzeczenia dla osób po 16 roku życia w 2024 r.

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	6
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	22
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	497
4.	Ogółem wydane orzeczenia	525

Tabela 13. Wydane orzeczenia dla osób przed 16 roku życia w 2024 r.

2. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych

Legitymacja osoby niepełnosprawnej to dokument potwierdzający posiadanie m.in. orzeczenia o niepełnosprawności. Dzięki niej osoby z niepełnosprawnościami mogły korzystać z różnych udogodnień, które są kluczowe w codziennym funkcjonowaniu.

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	118
2.	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	699
3.	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień	0
4.	Ogółem wydane legitymacje	817

Tabela 14. Liczba wydanych legitymacji w 2024 r.

3. Wydawanie kart parkingowych

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy realizował również w 2024 r. zadanie publiczne w zakresie wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie powiatu bydgoskiego oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, znajdujących się na terenie powiatu bydgoskiego.

Na dzień 31.12.2024 r. wydano 748 kart parkingowych. Koszt wydania jednej karty parkingowej wynosił 41,00 zł.

IV Program „Aktywny samorząd”

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy realizowało program „Aktywny samorząd”. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu w 2024 roku

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

- a) opłata za naukę (czesne),
- b) dodatek na pokrycie kosztów kształcenia (nie podlegał rozliczeniu),
- c) dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego - w przypadku osób, które miały wszczęty przewód doktorski, a nie były uczestnikami studiów doktoranckich.

Na realizację programu „Aktywny samorząd” w 2024 r. otrzymano środki finansowe w wysokości **759.596,00 zł.**

Przekazane środki zostały podzielone w następujący sposób:

- Moduł I – 504.596,00 zł,
- Moduł II – 255.000,00 zł,
- Obsługa realizacji programu – 37.979,80 zł,
- Promocja programu – 7.595,96 zł,
- Ewaluacje programu – 3.797,98 zł.

W 2024 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy wpłynęło 169 wniosków o dofinansowanie w ramach „Aktywnego samorządu” z czego 12 wniosków zweryfikowano negatywnie pod względem formalnym, a w 10 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dofinansowanie. W ramach przyznanego dofinansowania zawarto 104 umowy (w tym Moduł I – 50, Moduł II – 54) na łączną kwotę 681.585,33 zł.

MODUŁ I	LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	LICZBA ROZPATRZONYCH WNIOSKÓW POZYTYWNE	LICZBA ZAWARTYCH UMÓW	LICZBA ZAWARTYCH I ROZLICZONYCH UMÓW	KWOTA WYPŁACONA
Obszar A Zadanie 1 Zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu (dysfunkcja narządu ruchu)	5	4	4	2	14.400,00
Obszar A Zadanie 2 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (dysfunkcja narządu ruchu)	5	5	5	2	4.620,00
Obszar A Zadanie 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (dysfunkcja narządu słuchu)	0	0	0	0	0,00
Obszar A Zadanie 4 Zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu (narząd słuchu)	0	0	0	0	0,00

MODUŁ I	LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	LICZBA ROZPATRZONYCH WNIOSKÓW POZYTYWNE	LICZBA ZAWARTYCH UMÓW	LICZBA ZAWARTYCH I ROZLICZONYCH UMÓW	KWOTA WYPŁACONA
Obszar B Zadanie 1 Zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysfunkcja kończyn górnych i wzroku st. znaczny)	17	12	12	12	122.231,09
Obszar B Zadanie 2 Szkolenie komputerowe	2	2	2	2	4.400,00
Obszar B Zadanie 3 Zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysfunkcja wzorku)	3	1	1	1	10.000,00
Obszar B Zadanie 4 Zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (dysfunkcja słuchu)	3	2	2	2	11.849,10
Obszar B Zadanie 5 Sprawność techniczna posiadanego sprzętu	3	2	2	2	2.055,00
Obszar C Zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	9	7	7	7	132.133,00
Obszar C Zadanie 2 Sprawność techniczna wózka elektrycznego	3	3	3	3	9.640,00
Obszar C Zadanie 3 Proteza, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	2	0	0	0	0,00
Obszar C Zadanie 4 Sprawność techniczna protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	2	1	1	1	4.950,00
Obszar C Zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	10	8	8	7	54.674,01
Obszar D Koszt opieki nad osobą zależną	4	3	3	3	12.383,06
Obszar E dodatku do kosztów opłaty za energię elektryczną	38	25	-	25	9.200,00

MODUŁ I	LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	LICZBA ROZPATRZONYCH WNIOSKÓW POZYTYWNE	LICZBA ZAWARTYCH UMÓW	LICZBA ZAWARTYCH I ROZLICZONYCH UMÓW	KWOTA WYPŁACONA
MODUŁ II	63	61	54	25	166.601,85
RAZEM	169	136	104	94	559.137,11

Tabela 15. Rodzaje i formy wsparcia z jakich skorzystały osoby niepełnosprawne w ramach Modułu I i Modułu II programu „Aktywny samorząd”.

W ramach realizowanego w 2024 r. programu „Aktywny samorząd” udzielono wsparcia 14 osobom do 16 roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności, 152 osobom dorosłym w tym 68 ze stopniem znacznym, 78 ze stopniem umiarkowanym i 6 ze stopniem lekkim.

Okres rozliczeniowy programu „Aktywny samorząd” przypada na dzień 17.04.2025 r.

Tym samym część zawartych umów w 2024 r. zostanie rozliczona dopiero w 2025 r.

V Program „Wyrównywania różnic między regionami III

W 2024 r. Powiat Bydgoski przystąpił do realizacji programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”, którego głównym celem było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Realizacją zadania zajmowało się również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu.

1. obszaru B – na likwidację barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
2. obszaru C – na utworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;
3. obszaru D – na likwidację barier transportowych;
4. obszaru E – na dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
5. obszaru F – na utworzenie warsztatów terapii zajęciowej;
6. obszaru G - na finansowanie zadań ustawowych powiatu dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Warunki uczestnictwa w programie.

- obszar B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) - realizator programu (samorząd powiatowy) musiał udokumentować potrzebę likwidacji barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy, realizujących zadania w obiektach wybudowanych i użytkowanych przed dniem 1 stycznia 1995 r., w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
- obszar C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) - realizator programu (samorząd powiatowy) musiał udokumentować wykonalność projektu dotyczącego utworzenia spółdzielni socjalnej osób prawnych;
- obszar D (likwidacja barier transportowych) - realizator programu (samorząd powiatowy) musiał udokumentować potrzebę likwidacji barier transportowych;
- obszar E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) - adresat programu zainteresowany uzyskaniem wsparcia musiał udokumentować potrzebę realizacji działań służących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych i przedłożyć w tym zakresie stosowny projekt;
- obszar F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) – w sytuacji kiedy na terenie powiatu nie funkcjonował żaden warsztat terapii zajęciowej;
- obszar G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) - realizator programu (samorząd powiatowy), zgłosił potrzebę otrzymania poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących wyłącznie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W 2024 r. w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zawarto umowę z Gminą Nowa Wieś Wielka oraz Stowarzyszeniem im. Sue Ryder z Solca Kujawskiego na dofinansowanie ze środków PFRON w ramach Obszaru D likwidacji barier transportowych w zakresie zakupu „mikrobusa” w łącznej kwocie 288.000,00 zł.

VII Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” - Dostępne mieszkanie

Powiat przystąpił do realizacji programu w ramach, którego osoba w wieku do 65 lat, posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka może ubiegać się o dofinansowanie do zmiany mieszkania na pozbawione barier architektonicznych, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Wysokość dofinansowania zależna jest od lokalizacji, w której nabywane jest mieszkanie i stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego. Na realizację programu Powiat Bydgoski otrzymał 101.967,00 zł. W 2024 r. brak było osób zainteresowanych skorzystaniem z dofinansowania.

VIII Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” - Mieszkanie dla Absolwenta

Powiat przystąpił do realizacji programu w ramach, którego absolwent szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, ukończonej w okresie 36 miesięcy przed dniem złożenia wniosku może otrzymać dofinansowanie do wynajmu mieszkania na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia - maksymalnie przez 36 miesięcy.

Wnioskodawca musi posiadać orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne bez względu na rodzaj niepełnosprawności albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu schorzeń narządu słuchu (lub orzeczenie równoważne).

Wysokość dofinansowania zależna jest od lokalizacji wynajmowanego mieszkania oraz tego, czy osoba porusza się za pomocą wózka.

Wraz z upływem 36 miesięcy dofinansowanie ulega stopniowemu obniżeniu i wynosi:

- od 1 do 12 miesiąca – 100% kosztów najmu;
- od 13 do 24 miesiąca – 70% kosztów najmu;
- od 25 do 36 miesiąca – 40% kosztów najmu.

Projekt realizowany będzie do odwołania przez Radę Nadzorczą PFRON. Na realizację programu Powiat Bydgoski otrzymał 131.101,00 zł. W 2024 r. brak było osób zainteresowanych skorzystaniem z dofinansowania.

IX Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2022 – 2030 został przyjęty uchwałą Nr 292/XXX/22 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 22 czerwca 2022 r. Celem programu jest zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących na terenie powiatu bydgoskiego w życiu społecznym poprzez wyrównywanie ich szans w korzystaniu z praw i obowiązków jakie im przysługują.

Szczegółowe informacje o podejmowanych działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami w ramach realizowanego „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych” zostały zawarte w treści sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy.

Z zapisów programu wynika, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy koordynuje realizację „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych”. W związku z tym wystąpiono do instytucji funkcjonujących w granicach administracyjnych Powiatu Bydgoskiego wymienionych w programie o dane dotyczące realizacji zapisów programu.

W ramach monitorowania realizacji celów „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych” zebrane zostały informacje z Ośrodków Pomocy Społecznej funkcjonujących w granicach administracyjnych Powiatu Bydgoskiego z zakresu podjętych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Z analizy danych wynika, iż instytucje pomocy społecznej działają w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami podejmując szereg działań mających na celu kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej, współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze problematyki osób z niepełnosprawnościami, zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami warunków pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, rozwoju rehabilitacji społecznej oraz zaspokojenia potrzeb edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami. W ramach wsparcia osób z niepełnosprawnościami ośrodki pomocy społecznej oferowały wsparcie w zakresie m. in.:

- Specjalistycznych usług opiekuńczych,

- Usług opiekuńczych,
- Programu „Opieka wytchnieniowa”,
- Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”,
- Projektu „Kujawsko – Pomorska Teleopieka”,
- Programu „Korpus wsparcia seniorom”,
- Programu „Opieka 75+”,
- Usług transportowych Door-to-door,
- Poradnictwa prawnego i psychologicznego.

SPIS TREŚCI

I Podstawy prawne oraz przeznaczenie środków PFRON.....	2
II Rehabilitacja społeczna.....	7
1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	7
2. Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	10
a) Sprzęt rehabilitacyjny	10
b) Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	11
3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się..	13
a) Bariery architektoniczne	13
b) Bariery w komunikowaniu się	14
c) Bariery techniczne.....	15
4. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	15
5. Dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.....	16
III Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	18
1. Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności.....	19
2. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych	20
3. Wydawanie kart parkingowych	20
IV Program „Aktywny samorząd”	21
V Program „Wyrównywania różnic między regionami III	24
VII Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” - Dostępne mieszkanie	26
VIII Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” - Mieszkanie dla Absolwenta	26
IX Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	27